

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201510
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821201510.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci starostlivosti o malol. dieťa: O. I., nar. XX.X.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka D. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G., P. XXXX/XX, t.č. bytom G., A. L. XX/X, a otec Z. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G., P. XXXX/XX, malol. dieťa umiestnené v Centre pre deti a rodiny, M. Nešpora 104/16, Ilava - Klobušice, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidzai, o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.7.2015 č.k. 10P/12/2015-153 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 20.1.2016 č.k. 17CoP/104/2015-173 v časti o nariadení ústavnej starostlivosti nad malol. O. I., nar. XX.X.XXXX, tak, že ústavnú starostlivosť nad malol. O. z r u š u j e .

II. Súd malol. O. I., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude malol. dieťa v bežných veciach zastupovať a spravovať jeho majetok a matke u r č u j e výživné na malol. O. sumou 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, do rúk otca, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Otec malol. Jozefa sa podaným návrhom domáhal zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorá bola nariadená na základe rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 23.7.2015 č.k. 10P/12/2015-153 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 20.1.2016 č.k. 17CoP/104/2015-173. Návrh zdôvodnil tým, že od umiestnenia maloletého sa situácia v jeho pomeroch čiastočne zlepšila. Poukázal na to, že v mesiaci marec 2020 požiadal súd o zrušenie ústavnej starostlivosti nad synom U. a v mesiaci október 2020 o zrušenie ústavnej starostlivosti nad synom Z. a v oboch prípadoch mu súd vyhovel. Obaja synovia po zrušení ústavnej starostlivosti boli zverení do jeho osobnej starostlivosti, ktorú zabezpečuje spolu so svojou partnerkou E. P.. Starostlivosť o deti zvláda bez problémov, malol. deti majú v jeho domácnosti zabezpečené vhodné podmienky pre ich zdravý fyzický ako aj psychický vývin. V domácnosti ho v rámci krátkodobých pobytov navštevujú aj synovia A. a O., nad ktorými je stále nariadená ústavná starostlivosť. Doposiaľ sa počas týchto pobytov nevyskytli žiadne problémy a starostlivosť o všetkých synov zvládol. Otec uviedol, že v súčasnosti je pripravený prevziať zodpovednosť za všetky malol. deti, a preto žiada zrušiť ústavnú starostlivosť aj nad malol. O., ktorý je žiakom 1. ročníka SOŠ v P., odbor murár, avšak má možnosť pokračovať v štúdiu aj v Z.. Vyslovil presvedčenie, že výchovu syna O. zvládne a uviedol, že malol. O. má s ním, ako aj s jeho partnerkou vytvorený pozitívny citový vzťah. Dodal, že on v súčasnosti pracuje v oblasti stavebníctva a rodinu dokáže finančne zabezpečiť.

2. Zástupkyňa Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice („CDR“) v konaní uviedla, že otec javí dlhoročný záujem o všetkých synov, ktorí boli v ich zariadení umiestnení, brával si ich aj k sebe na pobyty domov. CDR odporučilo, aby malol. O. šiel do starostlivosti otca. Pri pohovoroch s malol. O. tento prejavoval záujem dokončiť si školu v Prievidzi. Uviedla, že maloletý chodí na pobyty k otcovi veľmi rád a CDR má s otcom dieťaťa len pozitívne skúsenosti. Matka o deti záujem nejaví.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že nemá žiadne výhrady voči návrhu otca. A.. O. prejavuje túžbu, aby mohol ísť do domáceho prostredia, a to vyslovene do domácnosti otca. Uviedol, že z ich strany boli vykonávané pravidelné šetrenia v rodine malol. dieťaťa, a to aj počas krátkodobých pobytov maloletého u otca a bolo zistené, že otec má vytvorené podmienky pre návrat všetkých detí. Hoci ide o skromnejšie podmienky, deti tu majú priestor na prípravu do školy a realizovanie svojich potrieb. Poukázal na to, že na strane otca došlo k posilneniu jeho autority u detí. Otec sa podrobuje nariadenému výchovnému opatreniu - sociálnemu poradenstvu v CDR v Prievidzi a zdokonaľuje sa vo svojich rodičovských zručnostiach. Kolízny opatrovník uviedol, že z ich strany budú pokračovať v sledovaní situácie v rodine.

4. Zástupca Okresnej prokuratúry Prievidza uviedol, že navrhuje návrhu otca vyhovieť a ústavnú starostlivosť nad malol. O. zrušiť. Súčasne navrhol, aby malol. O. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matke aby bolo určené výživné na dieťa v rozsahu zákonom stanoveného minimálneho výživného.

5. Matka malol. dieťaťa sa na pojednávanie nedostavila. Vo svojom písomnom ospravedlnení zo dňa 22.6.2021 uviedla, že súhlasí, aby malol. O. bol zverený do osobnej starostlivosti otca.

6. Súd konal v neprítomnosti matky dieťaťa a vykonal dokazovanie výsluchom otca, zástupcu CDR, Okresnej prokuratúry Prievidza a kolízneho opatrovníka, oboznámením obsahu písomného vyjadrenia matky zo dňa 22.6.2021, správy CDR zo dňa 22.4.2021, správy kolízneho opatrovníka, správ Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, lustrácie v katastri nehnuteľností, daňového priznania otca dieťaťa, oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 12P/4/2021, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

7. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 23.7.2015 č.k. 10P/12/2015-153 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 20.1.2016 č.k. 17CoP/104/2015-173 bola nad malol. deťmi O., Z. a U. I. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v CDR Ilava - Klobušice. Z rozhodnutia súdu vyplýva, že dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti bolo to, že výchova malol. detí bola v rodinnom prostredí u rodičov vážne ohrozená a narušená a rodičia neboli schopní zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o deti. V rozhodnutí súd uviedol, že spolupráca s matkou detí bola zložitá, finančná situácia matky bola nepriaznivá, nevedela hospodáriť s finančnými prostriedkami a mala problém aj s dodržiavaním pokynov lekára, lekárskech prehliadok, odberov a očkovaní malol. detí. Otec žil v spoločnej domácnosti s priateľkou a malol. B. a D., s ktorou boli výchovné problémy, jej výchovu otec nezvládal a bolo voči nemu začaté trestné stíhanie pre ohrozovanie mravnej výchovy. Malol. deti si vyžadovali dlhotrvajúcu, intenzívnu výchovnú starostlivosť, dôsledné a citlivé výchovné vedenie, zabezpečenie stabilných režimových požiadaviek, čo v rodine maloletých absentovalo. Bolo skonštatované, že deti sú ľahko ovplyvniteľné a náchylné kopírovať negatívne prejavy správania.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30.3.2020 č.k. 17P/5/2020-25 bola zrušená ústavná starostlivosť nad malol. U. I. a tento bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Matke dieťaťa bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona a súčasne bol nad výchovu malol. U. nariadený dohľad. Následne rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17.12.2020 č.k. 9P/37/2020-57 došlo k zrušeniu ústavnej starostlivosti aj nad malol. Z. I., ktorý bol tiež zverený do osobnej starostlivosti otca a matke súd určil vyživovaciu povinnosť na dieťa v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Otcovi bolo zároveň nariadené výchovné opatrenie - sociálne poradenstvo za účelom obnovy a rozvoja rodičovských zručností, ktoré sa realizuje v CDR v Prievidzi.

9. V súčasnosti otec detí žije so svojou partnerkou a piatimi deťmi - pľnoletou D. a maloletými U., Z., B. a E.. Z výpovede otca bolo zistené, že vykonáva prácu na dohodu u O. Y. a dosahuje príjem cca 600,- až 700,- eur mesačne. Z daňového priznania otca za rok 2020 bolo zistené, že dosiahol príjem v sume 5.292,- eur a výdavky mal vo výške 3.175,- eur. Priateľka otca, ako aj pľnoletá dcéra D. podľa

vyjadrenia otca tiež vykonávajú prácu na základe dohody o vykonaní práce. Za nájom a elektriku otec hradí mesačne sumu 120,- eur, okrem toho má rodina bežné výdavky. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, je vlastníkom osobného motorového vozidla zn. Ford Fiesta. Otec v konaní uvádzal, že výchovu a starostlivosť o deti riadne zvláda, malol. O. k nemu chodil na pobyt približne raz za dva až tri týždne a tiež počas letných prázdnin a vianočných prázdnin. Počas týchto pobytov neboli s maloletým žiadne problémy. Po návrate do rodinného prostredia bude mať maloletý u neho vytvorené podmienky, vrátane vlastnej postele. Otec uviedol, že sa bol informovať na SOU v Prievidzi na možnosť pokračovania malol. O. v štúdiu, čo mu bolo prisľúbené.

10. Matka malol. O. v súčasnosti býva v byte svojho brata U. P., ktorý je nájomcom bytu, spoločne so svojimi tromi malol. deťmi J. I., B. I. a D. P.. Poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 108,20 eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 25,50 eur mesačne na malol. D. P.. Prídavok na dieťa na malol. J. a B. bol matke od 1.2.2021 odňatý, nakoľko tieto deti spáchali priestupok počas určenia osobitného príjemcu prídavku na dieťa. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že podľa vyjadrenia matky jej so starostlivosťou o deti, ako aj finančne vypomáha priateľ W. P.. Matka sa vyjadrila, že on nemá podmienky, aby zabezpečovala starostlivosť ďalším deťom. Svoju vyživovaciu povinnosť si voči deťom, ktorým nezabezpečuje osobnú starostlivosť, neplní. Súhlasila, aby malol. Jozef bol zverený do osobnej starostlivosti otca.

11. Zo správy CDR zo dňa 22.4.2021 bolo zistené, že malol. O. je žiakom 1. ročníka OUI Ladce - odbor stolár, štúdium zvláda bezproblémovo a s výbornými výsledkami. Jeho správanie je pozitívne stabilizované, slušné, nemá záujem vyvolávať konflikty v škole ani v zariadení. Pomerne často sa dostáva do stavu smútenia za rodinou. Spolupracuje ústretovo, pozitívne, reaguje na potreby skupiny, zariadenia, prípadne požiadaviek dospelého. Pravidelne a rád sa zúčastňuje výchovných činností CDR - venuje sa futbalu, behu, stolnému tenisu a boxu. Malol. O. túži po návrate domov, v zariadení citovo stráda. Maloletý dlhodobo s istotou deklaruje návrat do rodiny po dovŕšení plnoletosti. Maloletému bolo poskytované poradenstvo v oblasti pokračovania v štúdiu po prípadnom návrate do rodiny, je motivovaný v pokračovaní štúdia na OU v Prievidzi. Zo správy CDR tiež vyplynulo., že otec o malol. O. prejavuje záujem, brával si ho na krátkodobé a prázdninové pobyty do domácnosti, so zariadením spolupracuje. CDR odporučilo zrušiť ústavnú starostlivosť a maloletého zveriť do starostlivosti otca.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.5.2021 vyplýva, že malol. O. prejavuje túžbu vrátiť sa do domáceho prostredia a má záujem byť zverený do osobnej starostlivosti otca. V rámci vykonávaných šetrení v domácnosti otca počas krátkodobých pobytov malol. O. bolo zistené, že otec má vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa do svojej domácnosti. O stretávanie sa s maloletým v jeho domácnosti otec prejavuje pravidelne záujem a došlo aj k posilneniu autority otca vo vzťahu k malol. deťom. Otec spolupracuje v rámci nariadeného výchovného opatrenia s CDR Prievidza, kde sa pravidelne podrobuje sociálnemu poradenstvu a za pomoci odborných pracovníkov zdokonaľuje svoje rodičovské zručnosti. Zrušenie ústavnej starostlivosti preto podľa názoru kolízneho opatrovníka nebude v rozpore so záujmami dieťaťa.

13. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.) súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak je možné malol. dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do toho času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v

minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad malol. O. je dôvodný. Bolo zistené, že ústavná starostlivosť nad maloletým bola nariadená z dôvodu, že v rodinnom prostredí dieťaťa bola výchova maloletého vážne ohrozená a narušená, matka nebola schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa, spolupráca s ňou bola problematická. Otec maloletého mal výchovné problémy s malol. D., bolo voči nemu vedené trestné stíhanie. V súčasnosti dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nad maloletým nariadená, pominuli, pretože otec dieťaťa si vytvoril podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletého, aktuálne má v starostlivosti ďalších 5 detí a starostlivosť o ne riadne zvláda. Otec sa podrobuje výchovnému opatreniu - sociálnemu poradenstvu za účelom obnovy a rozvoja jeho rodičovských zručností a podľa správy kolízneho opatrenia došlo k posilneniu jeho autority ako otca voči malol. deťom. O malol. O. sa otec doposiaľ pravidelne zaujímal, brával ho na krátkodobé a prázdninové pobyty do svojej domácnosti. Maloletý má v domácnosti otca vytvorené podmienky na uspokojovanie svojich potrieb a má aj možnosť pokračovať v doterajšom štúdiu na OU v Prievidzi, o čo prejavil záujem. Malol. O. sám sa chce vrátiť do domáceho prostredia k otcovi, v prostredí CDR citovo stráda.

18. V konaní bolo zistené, že otec dieťaťa sa dokáže o maloletého riadne postarať, má záujem mu starostlivosť poskytovať a vo svojej domácnosti má pre dieťa vytvorené vhodné (i keď skromnejšie) podmienky. Súd preto rozhodol tak, že ústavnú starostlivosť nad malol. O. zrušil a dieťa zveril do osobnej starostlivosti otca.

19. O výške vyživovacej povinnosti otca súd rozhodol podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine. Bolo zistené, že matka dieťaťa je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 108,20 eur a prídavky na deti v sume 25,50 eur. Má vo svojej osobnej starostlivosti tri malol. deti, okrem malol. O. má celkom 8 vyživovacích povinností. Súd preto vyživovaciu povinnosť matky určil počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného, t.j. v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, čo v súčasnosti (do 30.6.2021) predstavuje sumu 29,42 eur (opatrenie MPSVaR SR č. 174/2020 Z.z.) a od 1.7.2021 to bude suma 29,88 eur mesačne (opatrenie MPSVaR SR č. 244/2021 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Trenčín. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a v § 62 ods. 1 CMP.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.